

Leaderprojekt vid Storbergets Gruvor/Stollen

Utveckla Storberget och dess gruvområde samt besöksgruvan Stollen

Projektnamn

Storbergets gruvor

Bakgrund

Storbergets gruvor med stollgången har under en period på snart 20 år varit ett attraktivt besöksmål inom Hofors kommun. Besöksantalet vid de guidade visningarna i besöksgruvan Stollen ligger idag runt 1 500 besökare men har vissa år varit uppe i ca 3 500 besökare. Området i övrigt har under alla år varit ett populärt strövområde och var det även innan besöksgruvan öppnades för allmänheten. Som exempel kan nämnas att SKF 1963 gjorde i ordning märkta vandringsstigar i gruvområdet med informationstavlor. Idag har verksamheten stagnerat och man kan säga att besöksfrekvensen har en ganska jämn nivå på mellan 1 000 – 1 500 besökare per år.

För att öka attraktiviteten vid Storberget har vi de senaste åren provat med nya verksamheter för att locka fler besökare. En hinder/äventyrsbana med hängbroar och klätterrep m.m. har skapats samt en ”pysselhörna” där man kan skapa sin egen gruvfru eller ett gruvtroll av slipade stenar, allt för att de yngre besökarna skall ha någon ytterligare aktivitet att ta del av. En enklare försäljning av kaffe/te med tillbehör, läsk och glass startades även då i samarbete med en entreprenör.

2017 införde vi även speciella visningar för barn med en anpassad guidning för dem. Under året utökades även aktivitetsutbudet i området med smide, där vi iordningställde en provisorisk smedja och hade verksamhet fler dagar i veckan. Här kunde man få prova på att smida och/eller se när smederna arbetade.

Vi genomförde även ett par marknadsdagar under hösten med marknad, konsert i gruvan, smide och underhållning, utöver visningar.

Projektide

Projektet vi nu skissar på syftar till att utveckla och levandegöra besöksgruvan och skapa nya aktiviteter vid gruvhålsområdet/Storberget. Detta skall ske genom att kulturområdet Storberget görs mer tillgängligt för allmänheten och de stora kulturminnena lyfts fram och tillgängliggörs för allmänheten. Därför pågår ett arbete med att utreda möjligheten till att kommunen eventuellt köper marken, utifrån att det bör vara av allmänintresse med de stora kulturlämningar och naturvärden som finns.

Vår inriktning för utvecklingen är att hitta fler aktörer som samarbetspartners för att få dem att förlägga sina verksamheter på Storberget ett exempel på detta är den provisoriska starten av smide sommaren 2017.

Utveckling av gruva skall drivas genom dramatisering och gestaltning av historien samt teknikutveckling och utökad service vid besöksmålet och åtgärder för att säkerställa ytterligare miljöer som publika områden i gruvan.

Aktiviteter

1. Utveckling av Gruvan

- Iordningställa en scen i gruvan för att kunna uppföra större publika framträdanden, inför en större publik ca 60-70 pers.
- Skapa övernattningsmöjligheter inne i gruvan.

2. Utveckling av byggnader m.m.

- Toaletterna behöver förnyas och de nuvarande dasset byts ut till förbränningstoalletter.
- Smidesverksamheten som gjordes på prov 2017. Inför året behöver den provisoriska lösningen utvecklas med att en permanent smedja byggs. Ansvaret för smidesverksamheten kommer hantverksföreningen Olde Soul att ha.
- Gruvornas betydelse i Fantasyvärlden. Utifrån Nathalie Sjöblom Lagerstams illustrationer och berättelser skapa en utställning för att genom den kunna locka ungdomar till att besöka området och gruvan. Här bör vi kunna ha en grund till en inriktning att arbeta på för att göra området mer intressant för ungdomar och en yngre publik. Vi planerar en utställning till att börja med och sedan bör en förstudie göras för att planera den framtida utvecklingen.
- Bygga en Zip-Line där man åker över ett gruvhål, alternativt från berget topp och ned till gruvstugan. Ansvaret för Zip-Line verksamheten kommer Svenska Spirologföreningen att ha.

3. Aktiviteter

- Utveckla en applikation i form av en skattjakt i området.
- Marknad med lokal prägel på söndagar. Kommer att drivas av hantverksföreningen Olde Soul

4. Marknadsföring

- En logga behövs för att ge området och gruvan en profil.
- En ny folder behöver tas fram.

Natur/kulturmiljöer

Naturstigar i området omkring gruvhålen och till Tjärnäs hytta har iordningställts i tidigare projekt. Med tanke på områdets värdefulla kulturhistoria behöver flera miljöer ses över, röjas och skyltas upp genom naturstigar och cykelleder iordningställs. Under förutsättning att Hofors kommun köper marken på Storberget är tanken att kommunens arbetsmarknadsenhet skall svara för röjning och friläggning av stigar/vägar och kulturminnena. Detta kommer inte att tas med i projektets budget eftersom värdet av detta skall ses som en tillgång för projektet.

Övriga aktiviteter

Utöver projektets aktiviteter kommer Råbacka Pensionat, som driver visningsverksamhet vid gruvan idag, att utöka verksamheten med ytterligare aktiviteter vid hinderbanan och pysselhörnan för barn. Dessutom planeras företags/grupp aktiviteter där man provar tekniker från förr i tiden med t.ex. eldning, repslagning, vattnen och matlagning. Kostnader för detta tas ej upp i projektet eftersom det kommer att inrymmas inom avtal för driften.

Huvudman

Huvudman för projektet kommer att vara Entré Hofors som är en ekonomisk förening som ansvarar för kommunens näringslivsverksamhet och de turistiska frågorna.

Till projektet kommer flera att samverka så som Hofors kommun förhoppningsvis markägare som genom sin arbetsmarknadsenhet skall ansvara för röjning av fornlämningar och leder, Hofors musikteater kommer att svara för teaterverksamheten, Hantverks föreningen Olde Soul som skall ansvara för smidesverksamheten och marknader, Svenska Spirologföreningen kommer att ansvara för bygge och drift av Zip-Line, ABF som är samarbetspartner för stöd till kulturverksamheten och Råbacka Pensionat som skall svara för servering och övernattningsverksamhet.

Syfte och målgrupp

Syftet med projektet är att utveckla gruvområdet på Storberget och knyta ihop kulturmiljön i området med gruvverksamheten som bedrivits där genom århundraden.

Målgrupperna är natur- och kulturintresserade, teaterintresserade samt företag. Genom insatserna hoppas vi att aktiviteter i och omkring Storberget skall få en större attraktionskraft mot barn och ungdomar.

Geografiskt verksamhetsområde

Projektet kommer i huvudsak att bedrivas runt Storberget gruvor mellan Vingesbacke, Tjarnäs och Långnäs

Projektets mål

Målet är att öka antalet besökare vid guidade visningar i gruvan med ca 2 000 besökare per år och dessutom även en ökning av besökare som använder området som strövområde.

Tillsammans skall den ökade besöksfrekvensen få effekt av 1-2 arbetstillfällen på årsbasis.

Genomförandeplan med tidsplan

Genomförandeplan för projektet är tänkt i tre etapper under perioden 1 maj 2018 to.m. 31 december 2019 med en tidsplan på ca 1,½ år.

Projektledning

Till att leda projektet anställs en projektledare av Entré Hofors inom en budgeterad kostnad om 100 000 kr per år. Inom ramen för dessa medel kan även projektledare för enskilda projekt anställas. Projektledarens roll blir att hålla ihop och administrera projektet.

Plan för hur du ska sprida resultatet

Markandsföreläsning av besöksmålet, via annonsering, broschyrer m.m.

Övergång till ordinarie verksamhet

Ökade besöksvolymerna och mer intäkter skall ge grunden för fortsatta verksamheten. Olika verksamheter har sina huvudmän vilket ger fler en förutsättning till inkomst från verksamheterna.